

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ПРОГНОЗУВАННЯ”
(для бакалаврів)

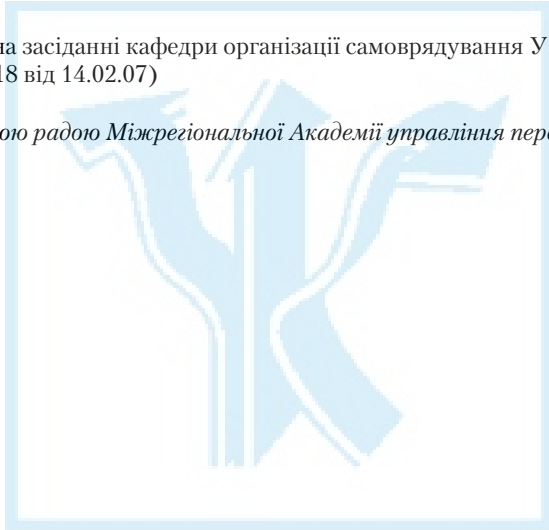
МАУП

Київ 2007

Підготовлено професором кафедри організації самоврядування
В. В. Омельчуком

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування УВКІ МАУП
(протокол № 18 від 14.02.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Омельчук В. В. Навчальна програма дисципліни “Прогнозування” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2007. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Прогнозування”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Прогнозування” — одна з дисциплін, яка дає базу знань, необхідну для ефективної діяльності фахівців у державному управлінні та місцевому самоврядуванні і для теоретиків, і для практиків. Це обумовлено з’ясуванням комплексу питань, пов’язаних з прогнозуванням розвитку української державності, соціальних, економічних, гуманітарних процесів для реалізації державної політики в Україні.

Мета курсу — поглиблене вивчення прогнозування і шляхів його реалізації в процесі державного управління та місцевого самоврядування, вироблення, здійснення, забезпечення системності державної політики передусім щодо формування єдиного гуманітарного простору в Україні та на регіональному рівні. Розглядаються основні теоретико-методологічні засади прогнозування у виробленні та реалізації політики регіонального розвитку.

Вивчається прогнозування шляхів державного, національного та регіонального розвитку в Україні і Європі, різних сфер державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування.

Всебічне засвоєння матеріалів курсу дає можливість студентам *знати*:

- теоретичні і правові засади прогнозування державного управління та регіонального розвитку, його форми і методи для аналізу та вирішення суспільно-значимих проблем;
- основні напрями прогнозування державної та регіональної політики;
- теорію і практику прогнозування політичного, соціально-економічного, гуманітарного загальнодержавного та регіонального розвитку, архітектурно-містобудівної діяльності, земельної, екологічної політики.

Студенти повинні *уміти використовувати*:

- категорії прогнозування регіонального розвитку та державної політики, сучасні методологічні підходи щодо прогнозування;
- законодавчі акти, форми і методи прогнозування соціальних, економічних, політичних процесів, розвитку територій, земельних відносин, стану довкілля для вирішення регіональних проблем;
- технологію, форми й методи стратегічного прогнозування розвитку регіону;

- важелі прогнозування;

прогнозувати:

- шляхи регіонального розвитку та місце регіонального управління в загальній системі державного управління;
- ефективність діючих форм і методів державного управління за результатами аналізу програм розвитку територій, вітчизняного й зарубіжного досвіду, їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
- показники розвитку регіону на найближчу й віддалену перспективу на основі існуючого стану справ за умови наявних ресурсів і межах чинного правового поля шляхом порівняння ресурсів і потреб;
- основні напрями розвитку і стан навколишнього середовища регіону;
- пріоритетні напрями розвитку регіону;
- проблеми, ресурсний потенціал і напрями регіонального розвитку;
- процеси становлення регіонального розвитку та його елементів, його інституційне забезпечення, політико-правові проблеми управління регіонами;

розробляти:

- прогнози державних, регіональних і галузевих програм гуманітарного та соціально-економічного розвитку за результатами аналізу державної політики та їх стану;
- прогнози регіонального розвитку;
- проекти нормативно-правових актів, спрямованих на підтримку підприємництва регіону, забезпечення функціонування господарських структур, які існують у різних формах власності, у регіонах на засадах конституційно-правової регламентації законодавчого та нормотворчого процесів;
- внутрішню нормативну документацію (накази, розпорядження) щодо виконання завдань міжнародних, державних, регіональних, галузевих, міжгалузевих програм і проектів регіонального розвитку на засадах конкурсного відбору виконавців (тендер, грант, конкурс) шляхом застосування методів системного аналізу;
- практичні рекомендації для органів державної влади й місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і

варіантів економічного регулювання регіонального розвитку на основі методів порівняльного аналізу стану національного і регіональних ринків, ступеня лібералізації економіки й фінансової стабілізації, рівня ефективності приватизації;

контролювати:

- виконання заходів прогнозування, відповідних законодавчих і підзаконних актів в обумовлені терміни засобами адміністрування.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПРОГНОЗУВАННЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи прогнозування
1	Сутність, об’єкт, функції політики прогнозування
2	Цілі, завдання, критерії політики прогнозування
3	Загальні аспекти моделювання процесів
4	Екстраполяційне прогнозування
5	Теоретичне прогнозування
6	Прогнозування на основі судження
	Змістовий модуль II. Механізми прогнозування регіонального розвитку та державного управління
7	Прогноз як наукове передбачення в політиці регіонального розвитку та державному управлінні
8	Соціально-інформаційні показники
9	Моделювання соціально-політичних процесів
10	Моделювання механізму прийняття державних рішень
11	Стратегічне державне прогнозування
12	Стратегічне керування економічними процесами
13	Планування і технологія соціальних змін

1	2
	Змістовий модуль III. Прогнозування соціально-економічного та гуманітарного розвитку регіону
14	Прогнозування трудових і природних ресурсів регіону
15	Прогнозування бюджетних, фінансових та інвестиційних ресурсів регіону
16	Прогнозування регіональних гуманітарних процесів
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ПРОГНОЗУВАННЯ”

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи прогнозування

Тема 1. Сутність, об’єкт, функції політики прогнозування

Сутність політики прогнозування як навчальної дисципліни. Предмет прогнозування. Функції політики прогнозування. Основи теорії прогнозування. Наукові основи розробки концепції прогнозування. Основні поняття прогнозу. Категоріальний аналіз поняття “прогноз”. Прогностичні принципи. Прогностичні ефекти. Класифікація методів прогнозування. Типологія прогнозів. Аналіз і прогноз.

Література [16; 17; 31; 32; 42; 51; 52]

Тема 2. Цілі, завдання, критерії політики прогнозування

Цілі політики прогнозування. Завдання політики прогнозування. Критерії ефективності та практичної значущості прогнозування. Чинники, пріоритети та напрями реалізації прогнозування. Діагностика загальнодержавного та регіонального розвитку. Довгострокове, середньострокове та короткострокове прогнозування. Макропропорції у прогнозуванні.

Література [16; 17; 31; 32; 52]

Тема 3. Загальні аспекти моделювання процесів

Моделювання соціальних, економічних і гуманітарних процесів. Вибір ознак для побудови моделі. Виявлення прихованих чинників.

Методи моделювання. Метод опитування експертів. Сутність моделювання соціальних, економічних і гуманітарних процесів у регіоні. Організація моделювання розвитку регіону. Організаційно-правові засади моделювання регіонального управління. Централізація і децентралізація в моделюванні політики регіонального розвитку. Моделювання регіональної політики держави та її основні компоненти.

Література [16; 17; 31; 32; 50; 52]

Тема 4. Екстраполяційне прогнозування

Постійність, регулярність, надійність і обґрунтованість даних у екстраполяційному прогнозуванні. Віковий тренд. Сезонні варіації. Циклічні флуктуації. Іррегулярні коливання. Оцінка лінійних трендів. Скорочення відхилень. Зведення відхилень. Регресійний аналіз. Лінійність часових рядів. Нелінійність спостережень. Нелінійні часові ряди. Коливання функції між границями. Цикли. Криві зростання та спаду. “Катастрофи”. Класичний аналіз часових рядів. Експоненціальне зважування. Трансформування даних. Методологія катастроф. Переривані процеси. Системи як ціле. Інкрементальне запізнення. Катастрофічні зміни політики.

Література [16; 17; 31; 32; 52]

Тема 5. Теоретичне прогнозування

Прогностичні оцінки. Відображення теорії. Конвергентні, дивергентні та циклічні аргументи. Мережний графік. Ланцюг позитивного зворотного зв'язку. Теоретичне моделювання: цілі (deskриптивні, нормативні), форми вираження (вербальна, символічна, процедурна) та методологічні функції (сурогатна, перспективна). Каузальне моделювання. Аналіз шляхів. Маршрутний графік. Рекурсивні каузальні взаємини. Регресійний аналіз. Проста і множинна регресія. Принцип найменших квадратів. Графік розсіювання. Лінія регресії. Середні відхилення. Точкове й інтервальне оцінювання. Точкові оцінки. Кореляційний аналіз.

Література [16; 17; 31; 32; 52]

Тема 6. Прогнозування на основі судження

Метод Дельфі. Анонімність. Селективна анонімність. Поляризований статистичний відгук. Ітерація. Контрольований зворотний зв'язок. Неконтрольований зворотний зв'язок. Статистичний харак-

тер групової відповіді. Структурований конфлікт. Комп'ютерні телеконференції. Соціальна тенденція. Дисперсія (інтерквартильний ряд). Щільність розподілення (гістограми і полігони частот). Одно-стайність експертів. Аналіз перехресних впливів. Матриця перехресних впливів. Форма (напрям), сила і фактична тривалість зв'язку. Підсилювальні та несприятливі зв'язки. Дерева релевантності. Оцінка здійсненності. Методика оцінки здійсненності. Позиція, наявні ресурси, їхня відносна пріоритетність у прогнозуванні.

Література [16; 17; 31; 32; 52]

Змістовий модуль II. Механізми прогнозування регіонального розвитку та державного управління

Тема 7. Прогноз як наукове передбачення в політиці регіонального розвитку та державному управлінні

Прогноз у політиці регіонального розвитку та державному управлінні. Основні категорії прогнозу політики регіонального розвитку та державного управління. Прогнозування розвитку адміністративно-територіальної системи України. Теоретичні засади прогнозування регіонального управління. Прогнозування системи територіальної організації влади в контексті європейської інтеграції України.

Література [16; 17; 31; 32; 52; 60]

Тема 8. Соціально-інформаційні показники

Методологічний підхід до проблеми соціальних показників. Показники способу життя в інформаційних моделях. Система технологічного оцінювання. Прогностичні показники, засновані на аналізові реклами. Інформаційні принципи та глобальні моделі.

Література [16; 17; 31; 32; 51; 52]

Тема 9. Моделювання соціально-політичних процесів

Оптимальний підхід та оптимальні моделі у вивченні соціально-політичних процесів. Типи моделей соціальних явищ і процесів. Штучний інтелект у вивченні політичного мислення.

Література [4; 16; 17; 31; 32; 52; 61]

Тема 10. Моделювання механізму прийняття державних рішень

Державні рішення як об'єкт системного аналізу. Інформаційна модель процесу прийняття державних рішень. Модель механізму прийняття державних рішень. Організація зовнішніх економічних потоків. Організація аналізу ситуації.

Література [3; 16; 17; 31; 32; 52]

Тема 11. Стратегічне державне прогнозування

Прогнозування глобальних стратегічних змін. Схема прогнозування стратегічних змін у державній політиці. Стратегічний кількісний аналіз процесів соціально-економічного і політичного розвитку держави.

Література [16; 17; 23; 24; 25; 31; 32; 52; 56]

Тема 12. Стратегічне керування економічними процесами

Стратегічна розвідка. Роль інформаційної культури в інформаційній розвідці. Інформаційні технології та система управління. Побудова і реалізація стратегії бізнесу. Моделювання і складний аналіз ресурсів. Глобальні стратегії економіки.

Література [16; 17; 31; 32; 52; 59]

Тема 13. Планування і технологія соціальних змін

Визначальні моменти і сутність плану. Характеристика планування. Співвідношення прогнозу і плану. Технологія соціальних змін. Технологія соціальних змін у регіоні. Прогнозування соціальних змін.

Література [4; 6; 16; 17; 31; 32; 52; 61]

Змістовий модуль III. Прогнозування соціально-економічного та гуманітарного розвитку регіону

Тема 14. Прогнозування трудових і природних ресурсів регіону

Прогнозування управління соціально-економічним розвитком регіону. Ресурсний потенціал регіонів. Прогнозування розвитку інфраструктури регіону (виробничої, соціальної, транспортної, наукової). Прогнозування житлових ресурсів. Прогнозування економічного зростання у сфері надання громадських послуг, трудових ресурсів

регіону. Прогнозування земельних ресурсів регіону, охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування у регіоні. Прогнозування містобудівної діяльності.

Література [16; 17; 31; 32; 52]

Тема 15. Прогнозування бюджетних, фінансових та інвестиційних ресурсів регіону

Прогнозування сталості розвитку регіону та її критерії. Комплексність оцінки сталості розвитку регіону. Прогнозування регіональної соціально-економічної політики. Прогнозування бюджетних, фінансових та інвестиційних ресурсів регіону і регіональних підприємств. Прогнозування фінансово-кредитних ресурсів регіону та регіональних підприємств. Прогнозування інвестиційної діяльності.

Література [4; 16; 17; 31; 32; 52]

Тема 16. Прогнозування регіональних гуманітарних процесів

Прогнозування освітянського процесу реалізації державної мовної політики в інформаційному просторі регіону. Прогнозування культурних, духовних, конфесійних процесів регіону. Прогнозування демографічних і міграційних процесів титульного етносу та національних меншин. Прогнозування конфліктів.

Література [2; 16; 17; 31; 32; 52]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти (слухачі) виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає самостійно за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

Контрольна робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом не менш ніж 12 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14). Для чіткого та послідовного викладу матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи, де мають бути такі обов'язкові структурні частини:

вступ (обсягом до 2 сторінок), де висвітлюються сутність і значення теми;

основна частина, де розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження;

висновки, де підсумовується зібраний матеріал і містяться пропозиції;

список використаних джерел, на які даються посилання в тексті.

Контрольну роботу оформляють відповідно до методичних вимог: титульна сторінка, де вказується тема роботи, прізвище та ім'я виконавця, його група та навчальний структурний підрозділ (інститут, кафедра), дата виконання, підпис виконавця.

У встановлений термін робота подається на перевірку на кафедру. До заліку студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

У ході написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняний і зарубіжний інформаційний матеріал, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, систематизувати та узагальнювати дані, виявляти ключові моменти, користуючись електронною поштою і матеріалами телеконференцій мережі Інтернет. При необхідності слід реферувати документи, формулювати грамотно власні погляди на явища, події та процеси.

ТЕМИ КОТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Сутність, об'єкт, функції прогнозування.
2. Цілі, завдання, критерії прогнозування.
3. Прогнозування в адміністративно-територіальній системі України.
4. Моделі прогнозування.
5. Динаміка прогнозування.
6. Фактографічний метод прогнозування.
7. Прогнозування регіонального розвитку.
8. Роль прогнозування в політиці регіонального розвитку в Україні та зарубіжних країнах.
9. Прогнозування реалізації державної мовної політики.
10. Прогнозування культурних процесів у державі та регіоні.
11. Прогнозування конфесійних процесів у регіональному гуманітарному просторі.
12. Прогнозування міжетнічної інтеграції у регіональному розвитку.
13. Екстраполяційне прогнозування.
14. Прогнозування на основі судження.
15. Прогнозування сталого розвитку регіону.
16. Теоретичне прогнозування.
17. Цілі політики прогнозування.
18. Завдання політики прогнозування.

19. Критерії ефективності та практичної значущості прогнозування.
20. Чинники, пріоритети та напрями реалізації прогнозування.
21. Діагностика загальнодержавного та регіонального розвитку.
22. Довгострокове, середньострокове та короткострокове прогнозування.
23. Макропропорції у прогнозуванні.
24. Прогнозування розвитку наукової інфраструктури регіону.
25. Прогнозування розвитку соціально-економічної інфраструктури комунікаційного комплексу регіону.
26. Прогнозування земельної політики в Україні.
27. Прогнозування відтворення трудових ресурсів регіону.
28. Прогнозування демографічних і міграційних процесів титульного етносу та національних меншин.
29. Постійність, регулярність, надійність і обґрунтованість даних у екстраполяційному прогнозуванні.
30. Віковий тренд, сезонні варіації, циклічні флуктуації та іррегулярні коливання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність прогнозування.
2. Критерії та показники прогнозування.
3. Цілі прогнозування.
4. Проаналізуйте сучасні механізми й методи прогнозування залучення кредитних та інвестиційних ресурсів в економіку регіону.
5. Охарактеризуйте прогнозування формування та виконання місцевих бюджетів і фінансів.
6. Особливості прогнозування регіонального розвитку на сучасному етапі розвитку України.
7. Категорії прогнозування регіонального управління, місцевого самоврядування щодо регіонального розвитку.
8. Дайте оцінку лінійних трендів.
9. Поясніть типологію прогнозів.
10. Фактографічний метод прогнозування.
11. Сутність прогностичних принципів.
12. Охарактеризуйте прогностичні ефекти.
13. Класифікація методів прогнозування.
14. Охарактеризуйте екстраполяційне прогнозування.
15. Визначте постійність, регулярність, надійність і обґрунтованість даних у екстраполяційному прогнозуванні.

16. Охарактеризуйте віковий тренд.
17. Дайте оцінку сезонних варіацій.
18. Сутність циклічних флуктацій.
19. Поясніть іррегулярні коливання.
20. З'ясуйте скорочення відхилень.
21. Розкрийте зведення відхилень.
22. Дайте оцінку регресійному аналізу.
23. Проаналізуйте лінійність часових рядів.
24. Розкрийте нелінійність спостережень.
25. Нелінійні часові ряди.
26. Висвітліть коливання функції між границями.
27. Дайте приклади циклів у прогнозуванні.
28. Проаналізуйте криві зростання, спаду, "катастрофи".
29. Класичний аналіз часових рядів.
30. Дайте оцінку лінійних трендів.
31. Наведіть приклади нелінійних часових рядів.
32. Експоненціальне зважування.
33. Трансформування даних.
34. Методологія катастроф.
35. Що таке переривані процеси?
36. Поясніть інкрементальне запізнення.
37. Визначте катастрофічні зміни політики.
38. Наведіть прогностичні оцінки.
39. Сутність відображення теорії.
40. Конвергентні, дивергентні та циклічні аргументи.
41. Проаналізуйте мережний графік.
42. Ланцюг позитивного зворотного зв'язку.
43. Теоретичне моделювання: цілі (дескриптивні, нормативні), форми вираження (вербальна, символічна, процедурна), методологічні функції (сурогатна, перспективна).
44. Наведіть приклади каузального моделювання.
45. Дайте приклад аналізу шляхів.
46. Охарактеризуйте маршрутний графік.
47. Що таке рекурсивні каузальні взаємини?
48. Розкрийте сутність регресійного аналізу.
49. Проста і множинна регресія.
50. Принцип найменших квадратів.
51. Сутність графіка розсіювання.
52. Що таке лінія регресії?

53. Назвіть можливі середні відхилення.
54. Охарактеризуйте точкове й інтервальне оцінювання.
55. Назвіть точкові оцінки.
56. Сутність кореляційного аналізу.
57. Дайте визначення методу Дельфі.
58. Назвіть особливості анонімності та селективної анонімності.
59. Сутність поляризованого статистичного відгуку.
60. Що таке ітерація?
61. Особливості контрольованого зворотного зв'язку.
62. Статистичний характер групової відповіді.
63. Окресліть структурований конфлікт.
64. Виокремте дисперсію (інтерквартильний ряд).
65. Особливості щільності розподілення (гістограми і полігони частот).
66. Проаналізуйте перехресні впливи.
67. Визначте матрицю перехресних впливів.
68. Дайте визначення формі (напряму), силі і фактичній тривалості зв'язку.
69. Розкрийте підсилювальні та несприятливі зв'язки.
70. Наведіть приклади дерев релевантності.
71. Дайте оцінку здійсненності та методика її оцінювання.
72. Визначте позицію, наявні ресурси, їхню відносну пріоритетність у прогнозуванні.
73. Проблема прогнозування енерго- та ресурсозберігаючих технологій у регіонах.
74. Проаналізуйте політико-правові проблеми прогнозування.
75. Дайте оцінку прогнозуванню кредитних ризиків і рейтингів регіонів.
76. Основні напрями прогнозування реформування адміністративно-територіальної системи в сучасній Україні.
77. Сутність типової моделі процесу прогнозування регіонального розвитку.
78. Особливості прогнозування розвитку наукової інфраструктури регіону.
79. Подайте у вигляді діаграми розвиток інфраструктури регіону (міста, території).
80. Порівняйте динаміку зміни доходів і видатків місцевих бюджетів.
81. Розкрийте структуру прогнозування фінансово-кредитних ресурсів регіону.

82. Спрогнозуйте головні напрями стратегії регіонального розвитку.
83. Підготуйте прогноз проведення збалансованої регіональної фінансово-бюджетної політики.
84. Спрогнозуйте комунікативне забезпечення регіону.
85. Ознайомте із теорією та практикою прогнозування місцевих фінансів зарубіжних країн.
86. Проаналізуйте напрями прогнозованих змін основних характеристик трудових ресурсів регіону.
87. Охарактеризуйте порядок підготовки прогнозів регіонального розвитку.
88. Особливості прогнозування розвитку транспортної інфраструктури регіону.
89. Окресліть прогнози розвитку фінансово-інвестиційних ресурсів регіону.
90. Виділіть головні принципи та перспективи прогнозування ефективного використання трудових ресурсів регіону.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Адміністративно-територіальний* устрій України. Проблемні питання та можливі шляхи їх вирішення / С. О. Сивоконь, В. А. Яцюк, А. П. Заєць, О. Я. Матвіїшин та ін.; За заг. ред. В. Г. Яцуби. — К., 2003. — 321 с.
2. *Антонюк О. В.* Основи етнополітики: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К.: МАУП, 2005. — 432 с.
3. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 328 с.
4. *Бестужев-Лада И. В.* Поискное социальное прогнозирование. Перспективные проблемы общества. — М., 1984.
5. *Воронков А. А.* Методы анализа и оценки государственных программ в США. — М.: Наука, 1986. — 190 с.
6. *Дани В. Н.* Державна політика: вступ до аналізу: Підруч. для ВНЗ. — Одеса: АО Бахва, 2005. — 504 с.
7. *Дехтяренко Ю.* Стратегія розвитку міста: територіально-планувальний аспект // Управління сучасним містом. — 2001. — № 1–3. — С. 86–99.
8. *Європейська* хартія місцевого самоврядування та розвиток місцевої та регіональної демократії в Україні: Наук.-практ. посіб. /

- Упоряд.: О. В. Бейко, А. К. Гук, В. М. Князєв; За ред. М. О. Пухтинського, В. В. Толкованова. — К.: Крамар, 2003. — 396 с.
9. *Завгородній Є. В.* Стимулювання розвитку регіонів // Бюлетень Дніпропетровського обласного управління юстиції. — 2006. — № 1. — С. 27–32.
  10. *Зайченко О. П., Кузнєцова І. С., Ільчук В. П.* Регіональна політика підтримки інноваційної діяльності в малому бізнесі. — К.: НДІ-СЕП, 2005. — 101 с.
  11. *Звернення Президента України до Верховної Ради України 9 лютого 2006 р.* // Економіст. — 2006. — № 2 (лютий). — С. 12–17.
  12. *Інформаційні матеріали про роботу Кабінету Міністрів України за дев'ять місяців 2005 року.*
  13. *Коліушко І. Б.* Виконавча влада та проблеми адміністративної форми в Україні. — К.: Факт, 2002. — 260 с.
  14. *Кононенко П.* Українська освіта у світовому просторі // Освіта. — № 40 (5224). — 11–18 жовтня 2006. — С. 2–7.
  15. *Куйбіда В. С.* Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. — К.: МАУП, 2004. — 432 с.
  16. *Курно О.* Основы теории шансов и вероятностей. — М., 1970.
  17. *Матвієнко В. Я.* Прогностика. — К.: Укр. пропілеї, 2000. — 484 с.
  18. *Міграція населення України у 2005 році.* — К.: Держкомстат. України, 2006. — 104 с.
  19. *Павлов В. І.* Політика регіонального розвитку в умовах ринкової трансформації (Теоретико-методологічні аспекти та механізми реалізації). — Луцьк: Надстир'я, 2000. — 580 с.
  20. *Рабочая книга по прогнозированию.* — М., 1982.
  21. *Регіональне управління: Навч. посіб.* / Л. М. Зайцева, С. М. Серьогін, Н. Й. Коніщева, В. Є. Зайцев та ін.; За наук. ред. Л. М. Зайцевої. — Д.: ДФ УАДУ, 2000. — 240 с.
  22. *Романюк С. А.* Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості. Регіональні дослідження. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 112 с.
  23. *Смирная В. М.* Маркетинговые исследования регионального рынка образования // Зб. наук. праць Східноукр. нац. ун-ту. — Луганськ: Вид-во СНУ, 2000. — С. 168–169.
  24. *Стеченко Д. М.* Управління регіональним розвитком: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2000. — 223 с.
  25. *Стеченко Д. М.* Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. посіб. — К.: Вікар, 2002. — 374 с.

26. *Образование* в Автономной Республике Крым. 2005 год. — Симферополь: ОАО “СГТ”, 2006. — 192 с.
27. *План дій для нового міністра*: Практ. посіб. / Т. Мотренко, А. Вишневецький, В. Баєв, А. Бондаренко; За заг. ред. Т. Мотренка. — К.: Центр сприяння інститут. розв. держ. служби, 2006. — 352 с.
28. *Послання Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2000 році*. — К.: Інформ.-видавн. центр Держкомстату України, 2001. — 404 с.
29. *Пропозиції Верховної Ради України до основних напрямів бюджетної політики на 2007 рік* // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — 6 жовт.
30. *Пропозиції Президенту: нова хвиля реформ*. — К.: Комісія “блакитної стрічки”, 2005. — 104 с.
31. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.
32. *Цветков В. В.* Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). — Харків: Право, 1996. — 164 с.

Додаткова

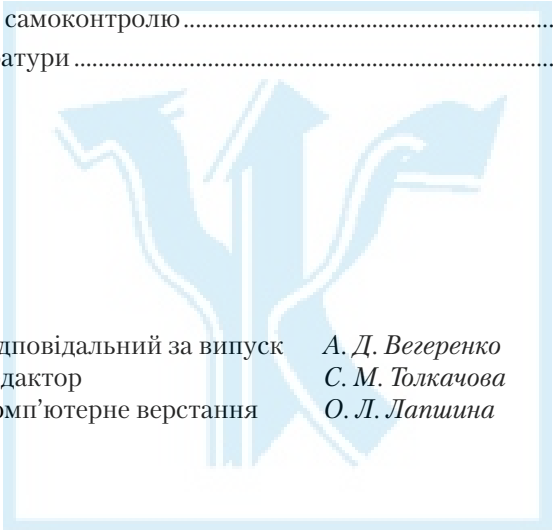
33. *Батанов О. В.* Територіальна громада — основа місцевого самоврядування. — К.: Ін-т держ. і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. — 260 с.
34. *Бугай С. Н., Афанасьева Л. Ф., Лисак Н. В., Макеєва Т. И.* Информационно-коммуникационная система государственного управления региональной политикой как составляющая “электронного правительства” // Информация, анализ, прогноз — стратегические рычаги эффективного государственного управления. Тезисы докладов / Материалы V Междунар. научно-практ. конф. — К.: УкрИНТЭИ, 2006. — С. 28–37.
35. *Бутирська Т.* Державне будівництво: концептуальна трансформація // Зб. наук. праць НАДУ. — 2005. — Вип. 2. — С. 20–29.
36. *Вівчарик М. М.* Україна від етносу до нації: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2004. — 239 с.
37. *Гакман С.* Державне регулювання процесів запобігання етнополітичним конфліктам у контексті транскордонного співробітництва // Зб. наук. праць НАДУ. — 2005. — Вип. 2. — С. 166–176.
38. *Грицяк І.* Моделі регіонального та місцевого рівнів європейського управління // Пробл. децентралізації: нац. та міжнар. досвід. Зб. матеріалів та док. / Наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атіка, 2006. — С. 269–279.

39. *Доля І., Пожидаєв Є.* Проблема реформування системи місцевого самоврядування: погляд з регіону (соціологічний аспект) // *Аспекти самоврядування*. — 2005. — № 5 (31). — С. 13–17.
40. *Заєць А.* Законодавче забезпечення реформи місцевого самоврядування і адміністративно-територіального устрою України // *Матеріали наук.-практ. семінару “Реформування місцевого самоврядування в контексті конституційної реформи”*. Засідання Спільки секретарів місцевих рад, 23–24 червня 2005 р., м. Бердянськ. — К., 2005.
41. *Здіорук С. І.* Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні ХХІ століття. — К.: Знання України, 2005. — 552 с.
42. *Інноваційні шляхи муніципального розвитку (сучасний стан, прогнози, проекти і програми)*. XI Всеукр. муніцип. слухання, м. Бердянськ 18–20 вересня 2006 р. — К.: Логос, 2006. — 50 с.
43. *Інститути та інструменти розвитку територій*. На шляху до європейських принципів / За ред. С. Максименка. — К.: Міленіум. — 244 с.
44. *Іщенко О.* Адміністрація Президента України як інструмент державної регіональної і муніципальної політики // *Президент України та держ. регіон. і муніцип. політика*. Зб. матер. та док. / За заг. ред. О. Дьоміна. — К.: Логос, 2002.
45. *Іщенко О.* Кадрове забезпечення місцевого та регіонального розвитку // *Зб. наук. праць НАДУ*. — 2004. — Вип. 1. — С. 3–13.
46. *Кальниш Ю.* Інституціональні особливості аналітичного супроводу процесів вироблення та реалізації державної політики в сучасній Україні // *Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України*. — 2006. — Вип. 2. — К.: Вид-во НАДУ, 2006. — С. 36–43.
47. *Карий О.* Інтернет-сторінки органів місцевого самоврядування деяких міст України // *Аспекти самоврядування*. — 2005. — № 4(30). — С. 28–35.
48. *Кобзар І. М.* Концептуальні підходи до вирішення мовних проблем на Донеччині // *Вісн. Дон. держ. ун-ту екон. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського*. — № 2 (30). 2006. — С. 143–149.
49. *Козловський І.* Стан та тенденції розвитку релігійної ситуації державно-церковних відносин на Донеччині: рік 2005 // *Дон. вісн. Наук. т-ва ім. Шевченка: Сер. Філософія. Культура. Політика. Педагогіка*. — Донецьк: Укр. культуролог. центр, 2006. — Т. 13.
50. *Лопушинський І.* Відродження національної свідомості та самосвідомості як першочергова місія нової української влади // *Вісн. НАДУ*. — 2006. — Вип. 2. — С. 376–382.

51. *Максюта А.* Удосконалення бюджетного законодавства в контексті проведення адміністративно-територіальної реформи // Матеріали наук.-практ. семінару “Реформування місцевого самоврядування в контексті конституційної реформи”. Засідання Спільки секретарів місцевих рад, 23–24 червня 2005 р., м. Бердянськ. — К., 2005.
52. *Нижник Н. Р., Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 160 с.
53. *Невелєв О. М., Данилишин Б. М.* Сталий розвиток регіону: стратегічні напрями і механізми. — К., 2002. — 127 с.
54. *Пал Л.* Аналіз державної політики / Пер. з англ. І. Дзюб. — К.: Основи, 1999.
55. *Плющ Р. М.* Формування структури місцевого самоврядування: організаційно-управлінський аспект. — Херсон: Вид-во ВАТ “ХМД”, 2006. — 396 с.
56. *Поляк О. В.* Механізми надання управлінських послуг органами влади: Автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. — 25.00.02. — Механізми держ. упр. / Львів. ін-т держ. упр. НАДУ. — Львів, 2006. — 20 с.
57. *Президент* України та державна регіональна і муніципальна політика: Зб. матеріалів та док. / За заг. ред. О. Дьоміна. — К.: Логос, 2002. — 236 с.
58. *Проблеми* децентралізації: національний та міжнародний досвід: Зб. матеріалів та док. / Наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атіка, 2006.
59. *Пухтинський М.* Концептуальні підходи до перспектив місцевого і регіонального розвитку // Президент України та держ. регіонал. і муніципал. політика: Зб. матеріалів та док. / За заг. ред. О. Дьоміна. — К.: Логос, 2002.
60. *Реформа* для людини: Зб. матеріалів про шляхи реалізації адміністрат.-територіал. реформи в Україні / Ред. А. А. Москалюк. — К., 2005. — 238 с.
61. *Розробка* та реалізація стратегій розвитку територіальних громад: вітчизняний досвід / Ред. С. Максименко, В. Нудельман, І. Санжаровський. — К.: Дата Банк Україна, 2003.
62. *Удовиченко В.* Міська влада: пріоритет діяльності — у сприянні новому поколінню // Аспекти самоврядування. — 2005. — № 5(31). — С. 33–36.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Прогнозування”	5
Зміст дисципліни “Прогнозування”	6
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Теми контрольних робіт.....	11
Питання для самоконтролю	12
Список літератури	15

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп'ютерне верстання *О. Л. Лапшина*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3012

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП